

ผลงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

"One Page, Big Impact สื่อเล็กใจความใหญ่ เพื่อองค์กรทันสมัย เข้าใจง่ายในหน้าเดียว"

ชื่อเรื่อง: "One Page, Big Impact สื่อเล็กใจความใหญ่ เพื่อองค์กรทันสมัย เข้าใจง่ายในหน้าเดียว" การผลิตสื่อประเภทโปสเตอร์แบบหน้าเดียว (One Page Poster) เพื่อการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการเรียนรู้

ชื่อเจ้าของผลงาน: นางสาวสิริรัตน์ เดชเพชร ตำแหน่ง: นักวิชาการศึกษา

สังกัด: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันที่ข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงและถ่ายทอดอย่างรวดเร็ว การสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร โดยเฉพาะข้อมูลด้านวิชาการและด้านการศึกษาจำเป็นต้องมีความกระชับ ชัดเจน และเข้าถึงง่าย เพื่อให้สามารถถ่ายทอดสารไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี คือ การสื่อสารภายในหน่วยงานทั้งในรูปแบบหนังสือราชการหรือข้อความในระบบออนไลน์ที่ใช้ภาษาทางการมากเกินไปหรือมีรายละเอียดมากเกินไป ส่งผลให้คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาไม่สามารถเข้าใจหรือเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง

จากการสังเกตพฤติกรรมผู้รับสารในปัจจุบันพบว่า ผู้คนมีแนวโน้มการรับข้อมูลในรูปแบบที่สั้น กระชับ และชื่นชอบการสื่อสารผ่านภาพหรือข้อความที่เข้าใจง่ายมากกว่าการอ่านข้อความจำนวนมาก ดังนั้น การพัฒนาสื่อในรูปแบบที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้รับสารในปัจจุบันจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ “โปสเตอร์แบบหน้าเดียว” (One Page Poster) ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาได้ภายในพื้นที่จำกัด ผ่านการออกแบบอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจสาระสำคัญได้อย่างรวดเร็วและสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น จากแนวคิดดังกล่าวจึงจัดทำการเสนอการจัดการเรียนรู้ (KM) เรื่อง "One Page, Big Impact สื่อเล็กใจความใหญ่ เพื่อองค์กรทันสมัย เข้าใจง่ายในหน้าเดียว" การผลิตสื่อประเภท โปสเตอร์แบบหน้าเดียว (One Page Poster) เพื่อการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการเรียนรู้ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

๑. เพื่อพัฒนารูปแบบการสื่อสารของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ให้มีความทันสมัย เข้าใจง่าย และตอบโจทย์ผู้รับสาร
๒. เพื่อลดการใช้ทรัพยากรหรืองบประมาณ ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูล หรือจัดการความรู้ขององค์กร
๓. เพื่อส่งเสริมการใช้ “โปสเตอร์แบบหน้าเดียว” (One Page Poster) เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ หรือถ่ายทอดสาระความรู้ด้านวิชาการ หรือด้านการศึกษา ในลักษณะที่เข้าถึงได้ง่าย
๔. เพื่อยกระดับทักษะการผลิตสื่อของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ให้สามารถออกแบบและผลิตโปสเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ
๕. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดข้อมูลสู่กลุ่มเป้าหมาย อาทิ คณาจารย์ นักศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)

การดำเนินงานจัดการความรู้เรื่องการผลิตโปสเตอร์แบบหน้าเดียว ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการจัดการความรู้ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) ระบุปัญหาการสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพต่ำ และไม่สามารถสื่อสารข้อมูลที่สำคัญไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะเอกสารที่มีเนื้อหามากและภาษาทางการ เช่น เอกสารวิชาการ ประกาศมหาวิทยาลัย ระเบียบข้อบังคับมหาวิทยาลัย เอกสารบทความส่งเสริมความรู้ เอกสารบทความวิจัย การแนะนำหลักสูตร หรือการแนะนำขั้นตอน/วิธีการให้บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

๒. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) ศึกษาและรวบรวมแนวทางการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์และสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบโปสเตอร์แบบหน้าเดียวจากแหล่งต่าง ๆ เช่น คู่มือหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการออกแบบ, การฝึกอบรม, การศึกษาข้อมูลจากระบบการเรียนรู้ออนไลน์ และบทความความรู้จากเว็บไซต์, การดูตัวอย่างจากหน่วยงานอื่น ๆ

๓. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) จัดทำรูปแบบเทมเพลตพื้นฐานของโปสเตอร์ เช่น โครงสร้างข้อมูล สี ฟอนต์ รูปภาพ และองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้งานซ้ำและปรับใช้ได้ตามบริบทอย่างเหมาะสม

๔. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Refinement) ทดลองผลิตโปสเตอร์จริงในหัวข้อต่าง ๆ แล้วนำผลการใช้งานไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้รับสาร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๕. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เผยแพร่เทมเพลตและแนวปฏิบัติที่ดีของการใช้งานผ่านระบบอินทราเน็ตของมหาวิทยาลัย และอบรมให้บุคลากรสามารถผลิตสื่อได้ด้วยตนเอง

๖. การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing and Learning) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการผลิตโปสเตอร์ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด เทคนิค และประสบการณ์การใช้งานจริง

เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ใช้

๑. การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การผลิตโปสเตอร์แบบหน้าเดียวเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ”
๒. การใช้ซอฟต์แวร์ออกแบบโปสเตอร์ เช่น Canva, PowerPoint, Adobe Illustrator
๓. การใช้เทมเพลตกลางของมหาวิทยาลัย เพื่อความสอดคล้องและเอกภาพ (Unity)
๔. การสร้างช่องทางออนไลน์เพื่อเผยแพร่โปสเตอร์ อาทิ เว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของมหาวิทยาลัย
๕. การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในการผลิตสื่อประเภท โปสเตอร์แบบหน้าเดียว (One Page Poster) ในการประชาสัมพันธ์หรือส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้บุคลากรใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของตนเอง

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

๑. หน่วยงานสามารถถ่ายทอดข้อมูลสำคัญทั้งในด้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์ และการบริการวิชาการ ได้อย่างเข้าใจง่ายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น
๒. บุคลากรสามารถผลิตสื่อโปสเตอร์แบบหน้าเดียวได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
๓. ผู้รับสารมีความเข้าใจและรับรู้ข้อมูลที่สื่อสารได้ชัดเจนมากขึ้น ส่งผลให้การตอบรับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
๔. มีการนำสื่อประเภท โปสเตอร์แบบหน้าเดียว (One Page Poster) ไปใช้จริงในหลายหน่วยงาน และสามารถปรับใช้ได้หลากหลายบริบท เช่น ประชาสัมพันธ์กิจกรรม แนะนำหลักสูตร แนะนำขั้นตอนการบริการ แสดงผลการวิจัย ฯลฯ

บทเรียนที่ได้รับ / ข้อเสนอแนะ

๑. การออกแบบสื่อควรคำนึงถึงผู้รับสารเป็นสำคัญ ต้องมีความกระชับ ใช้ภาพและข้อความร่วมกันอย่างลงตัว
๒. การมีเครื่องมือที่ใช้งานง่าย เช่น เทมเพลตและโปรแกรมสำเร็จรูป จะช่วยให้บุคลากรสามารถสร้างสื่อได้อย่างมีคุณภาพโดยไม่ต้องมีพื้นฐานการออกแบบ
๓. ควรมีการพัฒนาเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง เช่น การประกวดโปสเตอร์ หรือเวิร์กช็อปประจำปี เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ
๔. สื่อประเภทโปสเตอร์แบบหน้าเดียวสามารถต่อยอดสู่สื่อดิจิทัลอื่น ๆ ได้ เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น หรือภาพเคลื่อนไหว เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการสื่อสาร